

SEARCH ค้นหาข่าววันนี้

Text Size ก ก ก ก

หน้าแรกผู้จัดการ Online | หน้าแรกภาคใต้ | ภาคใต้ [RSS](#)

[HOME](#)

ภาคใต้ ▶ [คอลัมน์นิสต์](#) [RSS](#)

[เข้าสู่ระบบ](#) | [สมัครสมาชิก](#)

เรื่องเล่าจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา : กิ่งศตวรรษของ "ทุ่งตะเคียบ" ทะเลเปลี่ยนไป คนเปลี่ยนแปลง (๑) / จรรยา หุยกอง-แสงอุทัย

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ [Tweet](#) [G+](#) [0](#) [ถูกใจ](#) [แชร์](#) [34](#)

17 กันยายน 2558 10:45 น. (แก้ไขล่าสุด 17 กันยายน 2558 11:21 น.)

ค้นหาโรงแรมที่นักท่องเที่ยวไว้วางใจ

เมือง:
วันที่เข้าพัก:
วัน/เดือน/ปี
วันที่ออก: วัน/
เดือน/ปี

URL แบบย่อ <http://astv.mobi/ALGR6IS>

เพิ่มภาพ

คอลัมน์ : คนคาบสมุทรมลายู
โดย...จรรยา หุยกอง-แสงอุทัย

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์บอกเล่า และหลักฐานทางโบราณคดีพบว่า วัดวาปีปามโกษ หรือวัดเคียบกลาง หรือวัดปากบางตะเคียบ อันเป็นวัดของชุมชนแรกเริ่มของชาวตะเคียบ ปรากฏในตำราแผนที่ภาพสมุดชอชื่อแผนที่เมืองนครศรีธรรมราช เล่มที่ 3 ซึ่งเชื่อกันว่า เขียนขึ้นในสมัยสมเด็จพระเอกาทศรถ พ.ศ.2158 แต่สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ สรุปไว้ว่า แผนที่นี้เขียนขึ้นระหว่าง พ.ศ.2223-2241 (สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ และชัยวุฒิ ทิยะกุล.2542 : 7188) นอกจากนี้ พบหลักฐานจากตำราพระเพลาว่าดเขียนบางแก้ว สมัยกรุงศรีอยุธยา พ.ศ.2242 ว่า ตะเคียบอยู่ในเขตท้องที่เกาะวางว้าง ขึ้นต่อเมืองนครศรีธรรมราช ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ตะเคียบ อยู่ในเขตการปกครองของอำเภออุตร จังหวัดพัทลุง จนถึง พ.ศ.2467 เมื่อกิ่งอำเภอระโนดได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอระโนด มีการโอนตำบลคลองแดนและตำบลบ้านใหม่ ซึ่งเดิมอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเขาพังไกร จังหวัดนครศรีธรรมราช และโอนตำบลตะเคียบของอำเภออุตร มาขึ้นกับอำเภอระโนด และขึ้นต่อจังหวัดสงขลา (สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์.2539 :1-2)

จากเอกสารหลักฐานดังกล่าวข้างต้น จึงสันนิษฐานได้ว่า บรรพบุรุษของชาวตะเคียบมีการตั้งถิ่นฐานในชุมชนแห่งนี้มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ศตวรรษ

"ดีเหมือนเหล่าเคียบ" เป็นสำนวนคำพูดของคนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามานานนับศตวรรษ ยุคนั้นคนคาบสมุทรสทิงพระและละแวกใกล้เคียงรู้จักชุมชนตะเคียบผ่านเสียงร่ำลือถึงความทุกข์กันดารของชุมชนไกลปืนเที่ยง ที่ตั้งอยู่เขตรอยต่อของ 3 จังหวัดคือ สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช นอกจากนี้ ที่นี่ยังเป็นดินแดนของคนนักเลง ผู้ทรงอิทธิพล โดยเฉพาะยุค "ท่านขุนฯ" กำนันผู้มากมามีที่มีทายาทสืบทอดอำนาจการเป็นกำนัน และนักการเมืองท้องถิ่นมาหลายชั่วอายุคน คนตะเคียบถูกลมองว่าเป็นคนแข็งกระด้าง ดื้อ และดูเหมือนดีกรีเหล่าเคียบที่จุดไฟติด (สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์.2539 : 1)

เนื่องจากชุมชนตะเคียบ และบริเวณใกล้เคียงเคยเป็นพรุกว้าง เชื่อมระหว่างทะเลสาบสงขลาตอนบน กับทะเลน้อย ไปจนถึงพรุควนเคร็งของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีตะกอนดิน และวัชพืชเน่าเปื่อยทับถมต่อเนื่องกันมา นับร้อยปี ทำให้เกิดที่ลุ่ม ที่ดอน บึงหนอง คลอง ฝาย จนกลายเป็นอู้อู้อวน้ำและน้ำตาลโดนที่อุดมสมบูรณ์ และสำคัญยิ่ง (สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์.2539: 2) แต่ภัยประสพปัญหาที่น่าทรม และภัยแล้งแบบซ้ำซากตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ช่วง พ.ศ.2484-2488 เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นบุกจังหวัดสงขลา เพื่อยึดรถไฟที่มุ่งทางหาดใหญ่ เดินทางไปรบกับอังกฤษที่ประเทศมาเลเซีย และพม่า ชุมชนตะเคียบเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงสงคราม และหลังสงคราม ขาดแคลนเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม นำมันก๊าด ไม้ขีดไฟ ยารักษาโรค อาหาร และสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต และช่วงนี้ช่างแคระ ช่างกลบ หรือช่างค่อม ที่มีอย่างชุกชุมในทุ่งตะเคียบถูกชาวบ้านล่าด้วยปืน "รางแดง" ที่ตกค้างจากกองทัพญี่ปุ่นไปอยู่ในมือชาวบ้านในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา นำมาปล้นกันเอง และฆ่าข้างเอาเนื้อมารับริโภค

ช่วงทศวรรษ 2500 มีการค้าขายทางเรือรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เชื่อมต่อระหว่างฝั่งตะวันตกกับฝั่งตะวันออก และรอบๆ ทะเลสาบสงขลา โดยมีเส้นทางและท่าเรือหลัก ได้แก่ ชุมชนทะเลน้อย ชุมชนลำปำ ชุมชนแหลมจองถนน ชุมชนปากพะยูน ชุมชนปากคลอง ชุมชนตะเคียบ ชุมชนระโนด ชุมชนเกาะใหญ่ ชุมชนคูขุด และชุมชนบ่อียง (สงขลา) สินค้าสำคัญคือ ข้าวจากทุ่งตะเคียบและทุ่งระโนด ตะเคียบมีตลาดนัดค้าขายของกำนันฉุ้น แก้วทองค์ มี

- ข่าวยอดนิยม**
- ตะลึง! พบซากชิ้นส่วนเครื่องบินกลางทะเลปากพัง คาดอาจเป็นของ MH 370**
27,487
- ดับคาเตียง! นักท่องเที่ยวนิวซีแลนด์เสียชีวิตหลังมีเพศสัมพันธ์เจ้าของบาร์เบียร์ที่ป่าดง**
31,508
- ไฟไหม้อวดตลาดขายรองเท้าเสื้อผากลางเมืองเชียงใหม่เสียหายนับล้าน**
6,070
- อึ้งกิมกี่! พระผู้ใหญ่-สำนักพุทธฯ แพร่ขับพระรองทุจริตงบประมาณ 5 ล้านบาทพ้นที่**
7,211
- พ่อยอม! ทูมกระจากป่าเจ้าโรช่วยลูกชายติดในรถ หลังจอดซื้อของแล้วรถเกิดล็อกเองอัตโนมัติ (ชมคลิป)**

เรือบรรทุกข้าวจากตะเคียบไปขายที่โรงสีทั้งที่ระโนด และสงขลาหรือบ่อียง นอกจากนั้น ก็มีสินค้าน้ำตาลโดนดจากคาบสมุทรมหานคร กระเบื้องดินเผาจากเกาะยอ และเครื่องปั้นดินเผาจากสทิงหม้อ

3,971

ดังคำกล่าวคล้องจองที่รู้จักกันดีในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาว่า “ทิ้งท่าหม้อ เกาะยอท่าอ่าง หัวเขาดัก โทงพาง บ่อยางท่าเคย บ่อเตยसानสาต”

พ.ศ.2475 เป็นต้นมา มีการขุดคลอง ขุดลอกคลองสายต่างๆ ในชุมชนตะเคียบ เช่น คลองตะเคียบ คลองโพธิ์ คลองศาลาธรรม์ คลองหนองถั่ว คลองบ้านขาว คลองบ้านพราน ฯลฯ ตัดถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านโดยกั้นตระกุกแล้วทวงศทุกคน เช่น ถนนสายปากบางตะเคียบ-ปากเหมือง ตะเคียบ-หนองถั่ว หัวป่า-บ้านขาว-ควา บ้านขาว-บ้านพราน เป็นต้น

ทศวรรษ 2510 เกิดวาทภัยแล้งหมดลมทุก ผลกระทบต่อชุมชนตะเคียบคือ เกิดน้ำท่วมใหญ่ไปทั่วพื้นที่ มีวาทภัยทำความเสียหายให้แก่บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ชาวกล้า วัควายจมน้ำเสียหาย เกิดการอพยพของชาวตะเคียบไปหาที่ทำมาหากินแหล่งใหม่ทั่วภาคใต้ โดยเฉพาะเขตนิคมสร้างตนเองทั่วภาคใต้ และเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในพื้นที่จังหวัดกระบี่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร

พ.ศ.2510 มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ที่สำคัญ 1 โครงการ มีพื้นที่ชลประทานรวม 212,000 ไร่ เอื้อประโยชน์ต่อครัวเรือนในพื้นที่ จำนวน 4,700 ครัวเรือน ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสสินธุ์ ซึ่งเป็นโครงการสูบน้ำจากทะเลสาบสงขลาส่งเข้าคลองส่งน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเพาะปลูก พื้นที่รับประโยชน์ของโครงการในบริเวณอำเภอระโนดรวมทั้งสิ้น 152,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่รวม 2 จังหวัดคือ จังหวัดสงขลา พื้นที่จำนวน 149,000 ไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3,000 ไร่ ส่วนพื้นที่อำเภอกระแสสินธุ์มีพื้นที่รับประโยชน์ 60,000 ไร่ (เลอศักดิ์ ธีระกุลไพพลย์ และคณะ. 2548 : 118)

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสสินธุ์ ตั้งอยู่ที่ 178 บ้านหัวป่า หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ในสังกัดของสำนักงานชลประทานที่ 16 กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนควบคุมและดำเนินการส่งน้ำและบำรุงรักษาในเขตพื้นที่ของโครงการฯ กรมชลประทานอนุมัติให้เปิดโครงการชลประทานสูบน้ำจากทะเลสาบสงขลาเข้าคลองส่งน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกเมื่อ ปี พ.ศ.2510 การดำเนินการในระยะแรกครอบคลุมพื้นที่ 60,000 ไร่ ใช้เวลา 12 ปี (2510-2522) การดำเนินการแล้วเสร็จและเปิดใช้งานในปี 2522 งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 114 ล้านบาท พื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ รวมทั้งสิ้น 152,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัดคือ จังหวัดสงขลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการนี้เปิดเดินเครื่องสูบน้ำครั้งแรกในปี 2522 ทำให้ชาวตะเคียบและแวกใกล้เคียงทำนาปีละ 2 ครั้ง

(อ่านต่อฉบับหน้า)

เครื่องมือจัดการเว็บ

NEW! SMS MGR News

- ส่งบทความนี้ต่อ
- พิมพ์หน้า
- ข่าวที่มีผู้ส่งมากที่สุด

MGR Online ภาคใต้
667,710 จำนวนคนที่ถูกใจ

ถูกใจเพจ
แชร์

เพื่อน 29 คนถูกใจสิ่งนี้

MGR Online ภาคใต้
1 ชม. · เทศบาลนครหาดใหญ่

สงขลาเตรียมเปิดตลาด 90 แห่ง หนุน คค.ส่งเสริมการใช้งานในหน่วยงานรัฐ ช่วยเหลือเกษตรกร

จุดรับซื้อยางพาราของรัฐบาล
จำนวน **100,000** ตัน ตาม "โครงการส่งเสริมการใช้งานในหน่วยงานภาครัฐ"
รับซื้อ : ทยัด ---> ไร่ละ 10 กิโลกรัม ---> ไม่เกิน 15 ไร่/ราย
ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3
บักยางสด
ยางก้อนถ้วย

สงขลาเตรียมเปิดตลาด 90 แห่ง หนุน คค.ส่งเสริมการใช้งานในหน่วยงานรัฐ ช่วยเหลือ

ข่าวล่าสุด ในหมวด

- [เรื่องเล่าจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา : กิ่งศตวรรษชุมชนตะเคียบ ทะเลเปลี่ยนไป ชุมชนเปลี่ยนแปลง \(๓\) / จรรยา หุตทอง-แสงอุทัย](#)
- [สงครามโลกคาร์บอนไดออกไซด์ / ประสาท มีแต้ม](#)
- [พักโทษ "2 แกนนำพโล" อย่าทำ "เสียของ" อีกละ?!](#)
- [เรื่องเล่าจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา : กิ่งศตวรรษชุมชนตะเคียบ ทะเลเปลี่ยนไป ชุมชนเปลี่ยนแปลง \(๒\) / จรรยา หุตทอง-แสงอุทัย](#)
- [เปลี่ยน Consumer เป็น "Prosumer" ด้วยโซลาร์เซลล์ / ประสาท มีแต้ม](#)

อ่านข่าวทั้งหมด >>>

จำนวนคนอ่าน 1642 คน

จำนวนคนโหวด 3 คน

คุณคิดอย่างไรกับการนำเสนอข่าว/บทความนี้

ควรปรับปรุง 1 2 3 4 5 ดีมาก

1 2 3 4 5

👉 โหวด

ข่าวเด็ดข่าวเด่น

โอรสลับในพงศาวดารกระซิบ! จากพระเอกาทรภะพระนารายณ์ ถึงพระเจ้าตากสิน!!

เมื่อพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกและกรมพระราชวังบวรต้องหลั่งน้ำพระเนตร!!!

สักการะ “พระธาตุนาดูน” ยลโฉม “สะพานไม้แกดำ” สุดคลาสสิก ...สัมผัสวิถีชุมชนวิถีคน บนแผ่นดิน “มหาสารคาม”

เรื่องเล่าจากคาบสมุทรลพบุรี : มองพฤติกรรม “ผู้ว่าฯ สงขลา” ผ่านคดีนิยมดั้งเดิมของคนใต้ / จรรยา หุยกอง-แสงอุทัย

บางกอกก่อนเป็นมหานคร ขึ้นชื่อลำไยลิ้นจี่รสเลิศและ...แหล่งปลูกกาแฟ

“สิทธิ์ที่จะอยู่ในถิ่นฐาน..ทำไมถึงอยู่ยาก ..อยู่ลำบาก..รัฐและราชการ ควรบริหารจัดการป่า มองเห็นสิทธิการตั้งถิ่นฐานของคนเพื่อให้คนสร้างป่า!”

ติดต่อโฆษณาตำแหน่งนี้

SPONSORED STORY

ความเห็นจากเว็บเเอสทีวีผู้จัดการ

ความเห็นจากเฟซบุ๊ก

ความเห็นจากทวิตเตอร์

คุณสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านบัญชีของเฟซบุ๊กได้แล้ววันนี้ กดที่ปุ่มด้านล่างนี้เลย!

เข้าสู่ระบบ

กลับสู่ความคิดเห็นด้านบน

หนังสือพิมพ์: ASTV ผู้จัดการออนไลน์ | ASTV ผู้จัดการรายวัน | ASTV ผู้จัดการสุดสัปดาห์ | นิตยสารผู้จัดการ 360° | Positioning | ASTV News1
มุมมอง: การเมือง | อาชญากรรม | คุณภาพชีวิต | ภูมิภาค | ต่างประเทศ | มุมจีน | iBiz Channel | Motoring
CyberBiz | วิทยาศาสตร์ | เกม | กีฬา | บันเทิง | Life on Campus | Celeb Online | ท่องเที่ยว | ธรรมะกับชีวิต | Multimedia
เว็บ: Asia Times | บุรพัฒน์ คอมมิคส์ | Mars Magazine | ทะเลไทย | คู่ยกกับเว็บมาสเตอร์ | ติดต่อเรา

Privacy, Disclaimer and Intellectual Property Policy

All site contents copyright ©1999-2015